

Marija Mijatović¹

UDC 004.8:34(100)
Originalni naučni rad
Primljen: 03. 03. 2025.
Prihvaćen: 26. 03. 2025.

PRAVNA REGULACIJA VEŠTAČKE INTELIGENCIJE U SVETU

APSTRAKT: Veštačka inteligencija (VI) predstavlja fenomen u centru interesovanja globalne naučne zajednice. Naime, ogroman potencijal VI za korenite promene u svim sektorima društva povezan je i sa mnoštvom rizika koji zahtevaju državni regulatorni odgovor. Stoga je na međunarodnom nivou moguće uočiti svojevrsnu trku u stvaranju pravnog okvira za VI. Ipak, od legislativnih aktivnosti međunarodnih organizacija, preko inicijativa pojedinih država, ne postoji jedinstven stav niti univerzalno prihvaćen instrument za regulaciju VI. U upotrebi su kako zakoni, konvencije, principi, tako i smernice, ukazi, etički standardi itd, kojima se retko sistematski i sveobuhvatno, a češće sektorski i posredno pristupa ovoj materiji. Ipak, pionirski i revolucionarni iskorak izvršen je od strane Evropske unije usvajanjem Uredbe o veštačkoj inteligenciji, popularno poznatoj kao Zakon o veštačkoj inteligenciji. Autorka u radu analizira postojeće pojedinačne legislativne inicijative i sugerise očekivan veliki uticaj Zakona o VI kao model zakona celoj međunarodnoj zajednici.

KLJUČNE REČI: *veštačka inteligencija, Zakon o veštačkoj inteligenciji, pravo Evropske unije, regulacija veštačke inteligencije, model zakon.*

¹* Fakultet za pravne i poslovne studije dr Lazar Vrkatić, Novi Sad, Univerzitet Union, Beograd, mrksicmarija@gmail.com

1. Uvod – određenje pojma i značaja veštačke inteligencije

Veštačka inteligencija (dalje: VI) predstavlja fenomen koji je poslednjih godina svojim implikacijama zaokupio svaki segment naučnog diskursa, pa tako i onaj koji se tiče pravne regulative. Upotreba VI transformiše industrije, poslovne ekosisteme, javnu upravu, oblast bezbednosti, kulture, zdravlja itd. Shodno tome, otvaraju se mnoga pitanja za svaku državu u vezi sa kojima je potrebno obezbediti regulatorni okvir zarad etičkog i pravilnog iskorišćavanja, te uspostavljanja kontrole nad sistemima VI.

Prema procenama američkih konsultantskih kompanija, tržište VI će do 2030. godine dostići vrednost od čak 1,339 billiona dolara, a u SAD je već četvrtina kompanija integrisala VI u svoju rutinu (*Market-sandMarkets, Artificial Intelligence Market Report*, 2024). Automatizacija i transformacija zanimanja postaju deo svakodnevice, a VI menja pravila igre u svim sektorima. Od virtuelnih asistenata (kao što su *Siri*, *Alexa* ili *Google Assistant*) do sofisticiranih algoritama koji pokreću sisteme preporuka, VI je drastično izmenila način na koji komuniciramo sa tehnologijom. U sisteme VI spadaju i sistemi za preporuke (npr. oni u upotrebi striming servisa kakav je *Netflix*), sistemi za odabir kandidata za zaposlenje, autonomna vozila, uređaji za pametne domove, sistemi za generisanje sadržaja koji prikupljaju tekst, slike ili video-zapise (npr. *GPT-4*) i mnogi drugi. Iz navedenog je jasno da je potencijal VI ogroman, pa i teško saglediv.

Pa ipak, i pored očiglednog značaja VI, ne postoji univerzalno prihvaćena definicija u teoriji (Scherer, 2019, 542). Tako se VI može opisati kao simulacija inteligentnog ponašanja od strane računara i sposobnost mašine da imitira ljudsko ponašanje, u smislu razvijanja sposobnosti tumačenja, učenja novih ponašanja i izvršavanja radnji bez ili sa ograničenom ljudskom intervencijom (Guida, 2022, 315–355). Dakle, VI podrazumeva korišćenje mašina koje uče na osnovu podataka i razvijaju inteligenciju koja je uporediva sa čovekovom. Takođe, Savet za VI pri Organizaciji za ekonomsku saradnju i razvoj (dalje: OECD) definiše VI kao sistem zasnovan na radu mašina koje mogu za dati skup ciljeva definisanih od strane ljudi da daju predviđanja, preporuke ili da donose odluke koje utiču na ne samo virtuelna, već i realna okruženja.

Značaj i karakteristike VI (zasnovanost na podacima, kapacitet samoučenja i autonomija, nepredvidljivost) jasno ukazuju na potrebu za pravnom regulacijom. Kako sistem VI ima elemente autonomnog ponašanja, to znači i da je ono nepredvidivo, te postoji netransparentnost u funkcionisanju zbog tzv. efekta „crne kutije“. Brojna su pravna pitanja koja se u vezi s ovim fenomenom otvaraju, poput preispitivanja tradicionalno shvatanog pojma odgovornosti za štetu (Mijatović, Gajinov, Tomić, 2024). Nadalje, značajni rizici i faktori koji su povezani sa VI takođe zahtevaju društveni oprez i adekvatnu reakciju, npr. u pogledu mogućnosti zlonamerne upotrebe VI, širenja dezinformacija, rizika od gubitka radnih mesta, pitanja deficita stručnjaka za VI i monopola u razvoju i kontroli sektora VI.

Na osnovu svega iznetog, jasno je koji su razlozi usled kojih na globalnom planu trenutno svedočimo svojevrсноj regulatornoj trci ka formulisanju pravnih okvira za VI. Naravno, svaka država će u skladu sa svojim potrebama odrediti specifičnu legislativnu politiku.² U tom pogledu i odabir korišćenih pravnih instrumenata veoma je raznolik. Tu su „klasični“ zakoni i zakonodavne inicijative za celovito regulisanje VI materije na nacionalnom nivou. Pa ipak, za sada je u mnogo širem opsegu očigledno donošenje propisa: 1) u obliku strategija, principa, planova, etičkih kodeksa, 2) ili se pak materija VI tek delimično inkorporiše po sektorima u već postojeće zakone srodnih oblasti (kao što je npr. učinjeno na Novom Zelandu). Razlozi za to su različite prirode. Naime, pojedine države još uvek nemaju logističke i finansijske mogućnosti za sprovođenje ambicioznih regulatornih koraka vezanih za VI. Druge države ne žele da striktnim propisima sprečavaju razvoj tržišta VI, dok neke smatraju da će jednom usvojeni zakoni u ovoj oblasti ubrzo postati zastareli usled toga što pravo ne može da isprati brzinu tehnološkog napretka. Ipak, u tom smislu, revolucionarni iskorak u regulaciji učinila je Evropska unija (dalje: EU) usvajanjem Uredbe o veštačkoj inteligenciji (*Artificial Intelligence Act*, 2024, dalje: Zakon o VI).³ Ovaj propis će,

² I Srbija, prema ciljevima koji su predviđeni Strategijom za razvoj veštačke inteligencije u RS za period od 2025. do 2030. godine (dalje: Strategija za VI) predviđa usvajanje legislativnih akata u vezi sa VI.

³ Iako je instrument kojim je EU regulisala pitanje VI usvojen u vidu uredbe,

smatra autorka, postati obrazac, odnosno regulatorni uzor, te osnovna i obavezna legislativna inspiracija svim zemljama sveta, bez obzira na to u kojoj se meri odlučiti za doslovno ili modifikovano preuzimanje rešenja iznetih u ovom pionirskom pravnom poduhvatu.

2. Različite legislativne inicijative u oblasti veštačke inteligencije na globalnom nivou

Pojedine međunarodne organizacije već godinama su aktivne na polju pripreme regulatornog pejzaža za VI. U tom pogledu važno je istaći rezultate Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj koja je još 2019. godine izdala prvu verziju Principa o VI, da bi druga verzija bila objavljena 2024. godine. Takođe, Međunarodna organizacija za standardizaciju je objavila velik broj standarda o VI, dok je aktivnošću Saveta Evrope nastala Okvirna konvencija o veštačkoj inteligenciji i ljudskim pravima, demokratiji i vladavini prava 2024. godine koja zasad ima jedanaest potpisnica (uključujući EU i SAD).

Što se pak pojedinih država tiče, uočavaju se različiti pristupi regulaciji VI. U pogledu tri najznačajnija sistema može se reći da je pristup SAD usmeren ka zaštiti vrednosti tržišta VI; u Narodnoj Republici Kini postojeća regulacija u fokus stavlja ulogu same države i njenu kontrolu nad razvojem VI, dok je u EU regulatorni pristup zasnovan i fokusiran na zaštiti ljudskih prava (Bradford, 2023).

Izuzimajući EU, koja je usvojila prvi formalan, sveobuhvatni, sankcionisani propis s direktnom primenom u svih 27 država članica, u većini zemalja regulacija VI tek je u povoju. Naime, neke države još uvek ostavljaju delimično uređenim, neregulisanim ili širokim potezima regulisano polje VI iz prethodno navedenih različitih pobuda. Par država je u tom pogledu ipak ostvarilo izvestan iskorak i posvetilo se izradi sveobuhvatnih zakona o VI. Na primer Južna Koreja je u januaru 2025. godine usvojila Zakon o veštačkoj inteligenciji koji će početi da se primenjuje od januara 2026. godine. Time je ova država postala druga ze-

ipak se već ustalio termin na engleskom „AI Act“. U Srbiji se takođe uobičajio izraz Zakon o VI, kako je evidentno i prema Strategiji za VI, te će ga i autorka koristiti.

mlja na svetu sa usvojenim zakonom u ovoj oblasti. U Brazilu se već nekoliko godina radi na izradi Zakona o VI, čije se usvajanje očekuje do kraja 2025. godine.

Sa druge strane tzv. nezakonskog spektra u pristupu regulaciji VI, npr. Narodna Republika Kina se dugo oslanjala na Plan razvoja sledeće generacije VI koji je usvojen još 2017. godine. Naknadno je 2023. godine usvojen set mera pod nazivom Privremene mere za upravljanje generisanim uslugama veštačke inteligencije. Velika Britanija zasad okleva da usvoji definitivne zakone za VI, tvrdeći da to može smanjiti rast sektora i da bi zakoni mogli postati zastareli usled daljeg tehnološkog napretka. Ipak, to ne znači da ova zemlja ostavlja ovo polje neuređenim, štaviše usvojen je čak 61 akt na temu VI, ali nijedan ne reguliše materiju u potpunosti, niti koherentno putem zakona, već kroz planove i strategije. Poslednja značajna inicijativa u ovoj zemlji odnosi se na belu knjigu Proinovativni pristup regulaciji VI iz 2023. godine.

Specifičan pristup regulaciji VI u SAD određuje par faktora. Naime, SAD su dom najvećih kompanija u ovom polju (poput *OpenAI*, *Google DeepMind*, *Microsoft*, *Meta*) i ulažu se ogromna sredstva u razvoj VI sa ciljem postizanja dominacije na globalnom tržištu. SAD još uvek nema sveobuhvatan zakon o VI; umesto toga, strategiju zasniva na mnoštvu fragmentiranih regulativa – ima ih na ovu temu čak 82, a najzastupljenije su upravljačke politike i smernice (*AIPRM*, *AI Laws Around the World*, 2024). Neki od najvažnijih akata na federalnom nivou su Zakon o nacionalnoj inicijativi za VI iz 2020. godine, te predsednički ukaz Uklanjanje barijera američkom vođstvu u VI iz januara 2025. godine. Ovim aktom zapravo je izražena politička preferencija za deregulaciju VI, čime se daje primat inovacijama u odnosu na zaštitu od rizika. Na nivou pojedinih federalnih jedinica SAD pionirskom regulativom ističu se države Kolorado, Ilinois i Kalifornija. Na ovom mestu autorka navodi Zakon o VI države Kolorado iz 2024. godine koji je posebno značajan u kontekstu globalne konvergencije VI sistema, jer usvaja u mnogim aspektima pristup revolucionarnog EU Zakona o VI, o kojem će biti više reči u daljem izlaganju.

3. Zakon o veštačkoj inteligenciji – dokaz liderstva Evropske unije u digitalnoj regulaciji

EU je već godinama unazad priznati globalni lider u tzv. digitalnoj regulaciji. Dostignuća komunitarnog prava u pogledu tema poput upravljanja internetom i zaštite podataka postali su osnova i pravna inspiracija legislatorima širom sveta (Greenleaf, Cottier, 2020, 24–26). Kada je u pitanju VI, EU je usvojila Zakon o VI sa eksplicitnim ciljem uspostavljanja globalnog zlatnog standarda za regulaciju ovog pitanja (Almada, 2025a, 1). Kako EU broji više od 400 miliona stanovnika i ima BDP po stanovniku dvostruko veći od globalnog proseka, jedinstveno EU tržište VI je neverovatno privlačno, te je opravdano očekivati da će ovaj propis, kao prvi svoje vrste, biti izuzetno značajan, u smislu modela zakona na globalnom nivou.

3.1. Zakon o veštačkoj inteligenciji – predmet, primena, ciljevi

Nakon dugih pregovora između Evropskog parlamenta i Saveta Evrope o nacrtu propisa, Zakon o VI konačno je stupio na snagu 1. avgusta 2024. godine. Prvi set pravila (u smislu zabrane sistema VI koji predstavljaju neprihvatljive rizike) počeo je da se primenjuje od 2. februara 2025. godine. Za preostale odredbe predviđeno je postepeno, fazno stupanje na snagu sa rokom za određena pitanja i do avgusta 2031. godine. Zakon o VI je obiman propis – zvanični tekst na engleskom jeziku ima 144 stranice, 113 članova i 13 aneksa i direktno se primenjuje u svih 27 država članica.

Zakon o VI određuje VI kao sistem baziran na mašinama koje, zbog eksplicitnih ili implicitnih ciljeva, iz unosa koji dobija, izvodi način kako da generiše izlaze, kao što su predviđanja, sadržaj, preporuke ili odluke, koji mogu uticati na fizičku ili virtuelnu stvarnost. Ovaj propis se oslanja na *ex ante* procenu zakonodavca (Almada, 2025b, 113) i identifikuje četiri nivoa rizika: 1) neprihvatljivi (podrazumevaju zabranu upotrebe VI), 2) visoki (za koje se propisuju striktni sistemi regulisanja), 3) ograničeni (s uspostavljanjem obaveze transparentnosti) i 4) minimalni (koji ne podrazumevaju posebne obaveze). Ovim propisom

se, dakle, uspostavljaju pravila ili zabrane za upotrebu pojedinih vrsta sistema VI, kao i mere za podršku inovacijama sa posebnim fokusom na mala i srednja preduzeća. Uređuje se i kaznena politika za nepoštovanje odredbi s mogućnošću određivanja kazne do 35 miliona evra ili 7% godišnjeg globalnog prihoda.

Ovaj propis se primenjuje na širok krug subjekata od provajdera, proizvođača, preko uvoznika i distributera do korisnika sistema VI. Odnosi se kako na privatni, tako i na javni sektor, te, naravno, na subjekte iz EU, ali i one sa sedištem van EU. Naime, ovaj akt se ima primeniti po eksteritorijalnom principu na bilo koje lice koje implementira VI sisteme koji utiču na pojedince unutar EU, bez obzira na to gde je kompanija osnovana.

Zakonom o VI EU je postavila unutrašnje i spoljašnje ciljeve. Interino, Zakonom o VI želi se stvoriti jedinstveno EU tržište VI (rec. 1), te obezbediti pravna sigurnost i usvajanje tehnologija VI uz zaštitu vrednosti, kao što su osnovna ljudska prava, demokratija i vladavina prava (čl. 1, st. 1). Eksterno, očekuje se da Zakon o VI utiče na širenje „pristupa VI koji je usredsređen na čoveka“ i na razvoj „pouzdanog VI“ (rec. 8). Takođe, ovim aktom je ideja bila da EU parira, barem na regulatorni način, SAD i Kini, kao globalnim liderima u iskorišćavanju VI (Draghi, 2024).

3.2. Zakon o veštačkoj inteligenciji – značaj i perspektiva u vidu model zakona

Zakon o VI već je ušao u istoriju prava kao prvi sveobuhvatni instrument s kaznenom politikom koji je regulisao VI i to s eksplicitnim ciljem da predstavlja zlatni standard i kamen temeljac za regulative VI širom sveta. Svakako, ne može se očekivati puko preuzimanje ovog propisa u nacionalna zakonodavstva bez ekstenzivnog prilagođavanja iz par razloga. Na prvom mestu, ovaj propis je sačinjen imajući u vidu EU institucije, države članice, organe. Nadalje, države će hteti da pokažu i neku specifičnost u regulaciji kao manifestaciju svog „digitalnog suvereniteta“, kao što će verovatno slediti i regulatorne modele svojih geopolitičkih saveznika (Almada, 2025a, 13). Ipak, kako je navedeno,

EU je lider u digitalnoj regulaciji i već ima, u legislativnom smislu, izvrsnu reputaciju na globalnom nivou. Usvajanjem Zakona o VI učinjen je revolucionaran korak u regulaciji ove materije. Domašaj ovog akta ne odnosi se samo na države članice EU, već i na mnoštvo drugih država – kako onih koje, poput Srbije, imaju tendenciju da postanu deo ove *sui generis* zajednice, tako i na sve države koje, preko svojih subjekata, dolaze u kontakt sa EU pravnim režimom VI. Kombinacija pomenutog efekta eksteritorijalnosti, te očekivanog Brisel efekta dovešće sigurno do preuzimanja obrazaca iz Zakona o VI u mnogim sistemima. Svakako, troškovi rada na ovakvim propisima su ogromni, pa će se svaka država, kao pravnom inspiracijom, rado okoristiti gotovim instrumentom, čiju je primenu u praksi moguće budno pratiti.

4. Zaključak

Veštačka inteligencija je fenomen koji poslednjih godina dominira naučnim diskursom u oblasti prava. Usled ogromnog značaja VI, kako onog već realizovanog, tako i onog koji se tek očekuje, trenutno svedočimo svojevrsnoj regulatornoj trci među pojedinim državama u formulisanoj pravnih okvira za VI.

Ipak, u tom pogledu, države zauzimaju različite pristupe zasnovane na različitim percepcijama vodećih interesa u regulaciji i instrumentima koji se u tom smislu imaju koristiti. Naime, primetna je upotreba dijapazona pravnih propisa od uobičajenih zakona (kao u slučaju Južne Koreje i uskoro Brazila), preko strategija, principa, planova, etičkih kodeksa, ili se pak materija VI tek delimično inkorporiše po sektorima u već postojeće zakone srodnih oblasti (u slučaju Novog Zelanda). Razlozi za to su različite prirode. Na prvom mestu pojedine države još uvek nemaju logističke i finansijske mogućnosti za sprovođenje ambicioznih regulatornih koraka u vezi s VI. Druge države ne žele da striktnim propisima sprečavaju razvoj tržišta VI, dok neke smatraju da će jednom usvojeći zakoni u ovoj oblasti ubrzo postati zastareli usled toga što pravo ne može da isprati brzinu tehnološkog napretka (rezon koji zauzima Vlada Velike Britanije).

U ovom momentu čini se najvažnijim ukazati na regulaciju VI u tri vodeća sistema: SAD, Narodnoj Republici Kini i Evropskoj uniji. U SAD postoji pristup zasnovan na interesima tržišta VI, te još uvek ne postoji sveobuhvatni propis koji na federalnom nivou uređuje ovo pitanje, već je takva regulacija na nivou izuzetka pojedinih država poput Kolorada ili Kalifornije. Štaviše, poslednja aktivnost predsedničke administracije početkom 2025. godine ticala se usvajanja ukaza kojim se proklamuje namera ukidanja barijera razvoja VI i zauzimanja stava da je deregulacija VI ispravan princip koji podstiče inovacije. U Kini pak centralna vrednost u pristupu uređenja VI tiče se državne kontrole nad sektorom. Poslednji kapitalni preuzet korak uključivao je usvajanje 2023. godine Privremenih mera za upravljanje generisanim uslugama VI. Na kraju, u pokušaju da parira SAD i Kini, kao dominantnim silama u razvoju VI, EU se odlučila za iskorišćavanje svog preimućstva kao lidera u digitalnoj regulaciji i pristup zasnovan pre svega na zaštiti prava. U tom smislu, učinjen je revolucionarni iskorak 2024. godine usvajanjem Uredbe o veštačkoj inteligenciji (popularno nazvanoj Zakon o veštačkoj inteligenciji) koja ima direktnu primenu u svih 27 država članica, kao i eksteritorijalno dejstvo na subjekte van EU pod određenim uslovima. Zakon o VI zasnovan je na proceni rizika i pripadajućim pravnim režimima kojih se adresati moraju pridržavati ukoliko ne žele da budu podvrgnuti strogim kaznenim merama. Ovim propisom već je iskazana eksplicitna namera za ustanovljavanje zlatnog standarda za humanocentrično uređenje VI. S obzirom na prethodne uspehe koje je u ovom polju EU ostvarila, autorka smatra da će Zakon o VI postati obrazac, odnosno regulatorni uzor svim zemljama sveta, bez obzira na to u kojoj se meri odlučuje za doslovno ili modifikovano preuzimanje rešenja iznetih u ovom pionirskom pravnom poduhvatu.

Literatura

- AIPRM (2024). *AI Laws Around the World*, <https://www.aiprm.com/ai-laws-around-the-world/> 21. 2. 2025.
- Almada, M. (2025a). The EU AI Act in a Global Perspective. In M., Furendal & M. Lundgren, (eds.) *Handbook on the Global Governance of AI*, Edward Elgar 2025 forthcoming. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5083993 1. 2. 2025.
- Almada, M. (2025b). The EU AI Act: logic, content, and implications for finance. In L., Moretti, L. Rinaldi & Schlosser, P. (eds), *Digital Finance in the EU: Navigating new technological trends and the AI revolution*, 1013–113. European University Institute, Florence. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5125735>
- Bradford, A. (2023). The Race to Regulate Artificial Intelligence, *Foreign Affairs*, <https://www.foreignaffairs.com/united-states/race-regulate-artificial-intelligence-sam-altman-anu-bradford>
- Colorado General Assembly. (2024). *Colorado AI Act*. <https://leg.colorado.gov/bills/sb24-205>
- Council of Europe. (2024). *The Framework Convention on Artificial Intelligence* <https://www.coe.int/en/web/artificial-intelligence/the-framework-convention-on-artificial-intelligence>
- Cyberspace Administration of China (2023). *Interim Measures for the Management of Generative AI Services*. https://www.cac.gov.cn/2023-07/13/c_1690898327029107.htm
- Draghi, M. (2024). The future of European competitiveness, *European Commission*. https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en
- Greenleaf, G., & Cottier, B. (2020). 2020 Ends a Decade of 62 New Data Privacy Laws, *Privacy Laws & Business International Report*, 163, 24–26.
- Guida, S. (2022). New Machine Behavior's Evolutionary Approaches between AI Learning, Control and Ethics Promoting Cooperative Human-Machine Intelligence, *European Journal of Privacy Law & Technologies (EJPLT)*, 1, 315–335.
- International Organization for Standardization (2024). *AI Standards*. <https://www.iso.org/sectors/it-technologies/ai>
- MarketsandMarkets. (2024). *Artificial Intelligence Market Report*. <https://www.marketsandmarkets.com/Market-Reports/artificial-intelligence-market-74851580.html> 3. 2. 2025.

- Mijatović, M. Gajinov, T., Tomić, J. (2024). Artificial intelligence consequences: the electronic personhood concept of autonomous robots through EU soft law sources. In Z., Vig (ed.), *Technology transfer and investment law* (136–160). Department of Business Law, Faculty of Economic and Social Sciences of the Budapest University of Technology and Economics, Budapest, Hungary, Department of Law, Faculty of Law & Management, University of Mauritius, Mauritius, Department of Private International Law, Faculty of Law, University of Szeged, Szeged, Hungary, Faculty of Law and Business Studies Dr Lazar Vrkatić, Novi Sad, Serbia, Faculty of Law, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Turkey, Faculty of Law, Yozgat Bozok University, Yozgat, Turkey, Justinianus Primus Faculty of Law, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje, Macedonia. https://www.researchgate.net/publication/389023949_Technology_transfer_and_investment_law%20 8. 2. 2025.
- Scherer M. (2019). Artificial Intelligence and Legal Decision-Making: The Wide Open?, *Journal of International Arbitration*, 36(5), 539–573, <https://doi.org/10.54648/joia2019028>
- Strategija razvoja veštačke inteligencije u Republici Srbiji za period 2025–2030. godine* (2025). Vlada Republike Srbije <https://www.srbija.gov.rs/tekst/437277>
- The Organization for Economic Co-operation and Development (2024). *The OECD AI Principles*. <https://oecd.ai/en/ai-principles>
- The White House. (2025). *Removing barriers to American leadership in artificial intelligence, executive order*. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/removing-barriers-to-american-leadership-in-artificial-intelligence/>
- United Kingdom Government (2023). *White paper: A pro-innovation approach to AI regulation*. <https://www.gov.uk/government/publications/ai-regulation-a-pro-innovation-approach/white-paper>
- Uredba (EU) 2024/1689 Evropskog parlamenta i Saveta od 13. juna 2024. o utvrđivanju usklađenih pravila o veštačkoj inteligenciji i o izmeni uredbi (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Zakon o veštačkoj inteligenciji)
- USA Congress (2020). *The National Artificial Intelligence Initiative Act of 2020 (NAII)*. <https://www.congress.gov/bill/116th-congress/house-bill/6216>